Hitta rätt värde

Aptera rätt utifrån skogens kvalité

Skapa er en visuell bild av vilka kvalitetsfaktorer i trakten ni behöver vara observanta på innan avverkning påbörjas.

Tall:

1. Kvalitets tall fria från torra kvistar på nedre delen av stammen. Tvångskapa stamblock vid första bulan eller kvalitet 1 vid första ansvällningsvarvet från dia 22 cm.

2. Tall med torra kvistar på nedre delen av stammen, aptera efter datorns prognos.

3. Bestånd med krokig tall har oftast även mycket sprötkvist (gamla toppbrott). Aptera efter datorns prognos, tvångskap för krök och värdekap för kraftig tvärkrök och sprötkvist större än 12 cm.

4. Tall gallring med ändkrök i roten. Kubb, gör ett värdekap på 6 dm för att få bort ändkröken. Sågtimmer, aptera lång stock eller enligt prognos.

Gran:

1. Ändkrök i roten på timmerstocken som ryms inom aggregatet är inget problem, aptera efter prognos eller lång stock vid gränsfall.

2. Granska rotskäret efter röta, vid lösröta i mindre omfattning görs värdekap för att se om lösrötan försvinner inom 6 dm. Vid gränsfall barrmassa eller emballage? Aptera emballage.

3. Svårt med enkelslag i bestånd med röta, enklare att fälla fram in i bestånd för att få en bra granskning av rotändan.

4. Åkerplanterad gran. Tvångskap efter krök och sprötkvist större än 12 cm.

Röta:
Missfärgad ved klassas som röta i timmer. Tänk på att luftfuktigheten gör att rötan (anilinved) blir fullt synbar efter några dagar.

AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
010-121 90 00
www.abkarlhedin.se

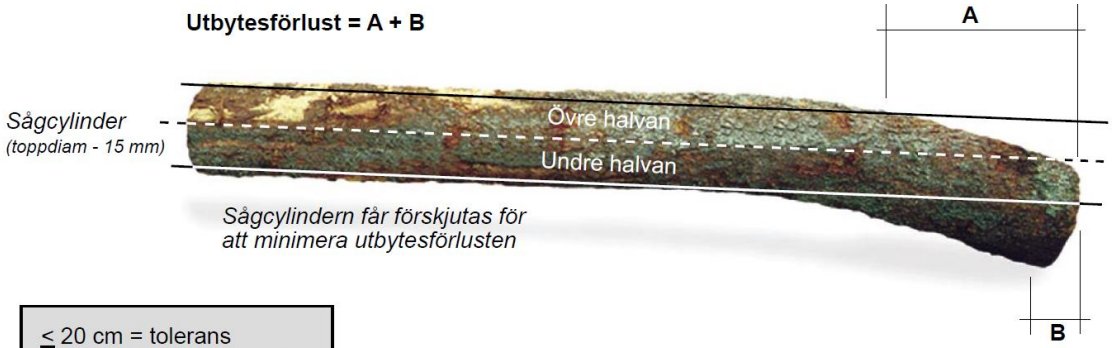
Hitta rätt värde

Rakhetskrav, krök och utbytesförlust

Bedömningen av rakhetskravet sker utifrån sågcylindern vilket motsvarar stockens toppdiameter -15mm. Tänk på att stamform och avsmalning påverkar rakhetskravet. Rotstock med stor avsmalning tål större krök än en mellanstock med liten avsmalning.

Under upparbetning av stammen kan krök vara svår att upptäcka, ser ni att stammen ” slänger ” indikerar det tvärkrök. Skär kvistknivarna på stammens ena sida indikerar det långkrök.

- Stam med långkrök, aptera kort men aldrig kortare än 40 dm.(429 cm)
- Aptera lång timmer stock vid ändkrök i grovändan, sågcylindern blir mindre desto längre stock som apteras och klarar därigenom rakhetskravet.
- Kubb med kraftig ändkrök, gör ett värdekap.
- Om möjligt placera tvärkrök (krök som indikerar toppbrott) i grovändan på nästkommande stock och gör ett värdekap på max 6 dm för att få bort kvalitetsfelet.
- Undvik toppkrök på stocken
- Max 120 cm utbytesförlust på timmer och max 30 cm på Krylbo kubb.

≤ 20 cm = tolerans
21 - 120 cm = sämsta klass
> 120 cm = vrak

AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
010-121 90 00
www.abkarlhedin.se

Hitta rätt värde

Kvist

Sprötkvist längre än 12 cm på stammens mantelyta tillåts inte i sågtimmer.
Om möjligt kapa mitt i kvisten, tolerans för kvalitetsfel inom 20 cm ifrån stockända.
Sprötkvisten är en starkt uppåtriktad kvist, framträder mellan kvistvarven.
Sprötkvisten kommer ofta ifrån ett gammalt toppbrott så det ni reagerar på tvärkröken där knivarna i aggregatet skär in.

Övriga kvistar tillåts i obegränsad mängd och storlek.

Tillredning

Renkapa stockändan ifrån rotben och ojämnheter

Rotben max 15 cm på timmer och 10 cm på kubb.

Tillfredställande kvistat, kvisthöjd max 5,5 cm mätt ifrån mantelytan

.

Talltimmer och Stamblock Säter
Apteras från 365 till 545 i 3 dm moduler

Grantimmer Karbenning
Apteras i längderna 429 eller 549 cm.

Emballetimmer Karbenning
Apteras av gran med fast röta i 429 cm längd

Tall och Gran kubb Krylbo
Apteras i längden 305 cm
Diameter ifrån 10 cm ub.
Sorteras trädslagsrent.

AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
010-121 90 00
www.abkarlhedin.se

Hitta rätt värde

Kvalitetsklasser sågtimmer tall

	Kvalitetsklasser för sågtimmer av tall			
	1	**2**	**3**	**4**
Stocktyp	Rotstock	Ej rotstock	Alla stocktyper	Alla stocktyper
Kvist, hela stocken	Max 20 mm, oavsett kvisttyp. Max 5 kvistar	Råkvist max 120 mm. Annan kvist max 60 mm.	Råkvist max 120 mm. Annan kvist max 60 mm.	Sprötkvist max 120 mm. Annan kvist obegränsat.
Kvist inom 150 cm från rotändan		Minst två tydliga kvistvarv eller minst en råkvist		
Bulor, hela stocken	Max 5 st			
Årsringar inom bedömningsområdet	Minst 20 st		Minst 12 st	Minst 8 st
Rakhet Fast längd ≤ 375 cm Övrigt virke	Max 20 cm utbytesförlust ”-”			Max 30 cm Max 120 cm
Tvärkrök / toppbrott	Tillåts ej			Tillåts
Skogsröta	Tillåts ej			Max 5 % av ändytan

Kvalitetsklasser sågtimmer gran

	Kvalitetsklasser för sågtimmer av gran	
	1	**2**
Kvist, hela stocken	Max 60 mm oavsett kvisttyp	Sprötkvist max 120 mm. Annan kvist obegränsat.
Årsringar inom bedömningsområdet	Minst 12 st	Minst 8 st
Rakhet Fast längd ≤ 375 cm Övrigt virke	Max 20 cm utbytesförlust ”-”	Max 30 cm utbytesförlust Max 120 cm utbytesförlust
Tvärkrök/toppbrott	Tillåts ej	Tillåts
Öppen lyra	Lyra som berör sågcylindern tillåts ej	Djup max 20 % av sågcylinderns diameter
Barkdragande lyra	Längd max 2 x toppdiametern	Tillåts
Skogsröta	Tillåts ej	Max 5 % av ändytan

AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
010-121 90 00
www.abkarlhedin.se

Hitta rätt värde

Värdehöjande kap

Vårt mål med bästa pris bygger på högsta möjliga timmerutfall i avverkningarna. Högsta möjliga rotnetto för skogsägaren samt lägsta råvarupris för kunden och mottagande såg. Vi lägger en stor del sågbart i massaveden, den andelen går att minska.

Värdehöjade kap görs i tre längder, 11, 30 och 60 cm för att få bort kvalitet och tillredningsfel i stockändan. Höja stocken värde ifrån massaved till sågbart.

Värdekap lös skogsröta
Beroende på när i tiden rötangreppen uppstod är rötandelen mer eller mindre omfattande och tillämningen anpassas utifrån detta. Det kan även råda olika förhållanden inom en och samma avverkningstrakt.

Sågtimmer Gran			
Instruktion Värdehöjande avkap röta i sågtimmer			
Lös röta	Fast röta	Sidställd röta	Centrum röta
1-5%	3-10%	3 dm*	6 dm ok
5-10%	10-20%	6 dm	Massaved ok
0%	Obegränsat	Aptera emballagetimmer	

** Om lösrötan kvarstår, kapa ytterligare en 3 dm modul.*

Är inte lösrötan borta efter 6 dm i aktuell skog skall massaved apteras.

Max tillåtet värdekap på enskild stock är 6 dm.
Ett lyckat kap kan höja värdet med 20% på enskild stam.

Övriga värdehöjande kap:

- Ändkrök på Krylbo kubb
- Tvärkrök/toppbrott
- Sprötkvist större än 12 cm inom 6 dm stockända.
- Rotben
- Ojämnheter i stockändan

AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
010-121 90 00
www.abkarlhedin.se

Hitta rätt värde

Allt hänger ihop!

Skördarens mätnoggrannhet ett måste

Timmerandel

Sågbart i massaveden

Fördelningsgrad- manuella kap

Optimera stamblock och kvalitet 1 på rotstock tall

Vrakandel

Viktigt att fokusera på alla delar.
Hitta balansen mellan värdefaktorerna
utifrån traktens förutsättningar

AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
010-121 90 00
www.abkarlhedin.se